

PŘEDKLÁDACÍ ZPRÁVA

Návrh na změnu programu na podporu aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací Národní centra kompetence předkládá vládě České republiky ke schválení Technologická agentura České republiky (dále také „TA ČR“). Materiál obsahuje v části III. návrh na změnu programu Národní centra kompetence. Návrh se předkládá dle § 5 odst. 3 zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků, a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Program Národní centra kompetence (dále také “NCK”) je zaměřen na podporu dlouhodobé spolupráce mezi výzkumnou a aplikační sférou a posílení institucionální základny aplikovaného výzkumu. Podpora v tomto programu, schváleném dne 29. 4. 2019 usnesením vlády ČR č. 291, je doposud rozvržena na roky 2018–2026. Centra NCK mají za úkol intenzivně spolupracovat s aplikačním sektorem a mají vytvářet poznatky s vysokým potenciálem pro přímé uplatnění v praxi. Dále také mají získávat významnou část svých příjmů ze smluvního výzkumu, ale i z dalších zdrojů.

V programu NCK byla doposud vyhlášena jedna veřejná soutěž, ve které bylo podpořeno celkem 13 projektů s podporou v celkové výši téměř 1,6 mld. Kč. V roce 2020 proběhlo hodnocení projektů z 1. veřejné soutěže (dále také “VS”) formou rozšířených průběžných ročních zpráv. Dle hodnocení projektů bylo dosaženo všech stanovených kritérií. Taktéž s ohledem na mimořádnou situaci způsobenou pandemií COVID-19, byla většina projektů z 1. VS prodloužena o dva roky (do roku 2022). Vzhledem k možnostem financování ze státního rozpočtu bylo vyhlášení 2. VS několikrát posunuto.

Radě pro výzkum, vývoj a inovace je předkládán návrh na změnu programu, který spočívá v úpravě délky trvání programu o dva roky (z let 2018–2026 na léta 2018–2028) a zvýšení výdajů z veřejných zdrojů celkem o 56 % původního rozpočtu. Aktuálně se plánuje vyhlásit 2. VS na podzim roku 2021. Prodloužení doby trvání programu má umožnit podporu a realizaci projektů dlouhodobé multilaterální spolupráce v souladu se zaměřením programu. Navýšení rozpočtu programu je dáno plánovaným využitím prostředků z tzv. Recovery and Resilience Facility, realizovaného v Česku Národním plánem obnovy – NPO, (navýšení výdajů z NPO je 21 %) a potřebou zajištění udržitelnosti financování projektů podpořených v 2. VS po ukončení financování z NPO, což odpovídá 35 % navýšení výdajů z původního státního rozpočtu na program NCK.

Rozpočet programu je stanoven ve výši 13 973,75 mil. Kč, přičemž 11 179,0 mil. Kč je kryto z veřejných zdrojů. Výdaje ze státního rozpočtu jsou navýšeny o 2 495,0 mil. Kč oproti původnímu rozpočtu programu a činí 9 679,0 mil. Kč, výdaje z NPO činí 1 500,0 mil. Kč. Prostředky z NPO jsou v komponentě v gesci Ministerstva průmyslu a obchodu ČR (5.2 Podpora výzkumu a vývoje v podnicích a zavádění inovací do podnikové praxe). Budou využity pro financování projektů z 2. VS pouze v letech 2022–2025 po zajištění v rozpočtové kapitole TA ČR. Výdaje z neveřejných zdrojů jsou plánovány ve výši 2 794,75 mil. Kč.

V Tabulce 1 je detailněji navržena struktura veřejných výdajů programu NCK:

- v řádku “Čerpání (vč. závazkovaných)” v letech 2018–2022 jsou uvedeny již vyplacené, či závazkované, prostředky ze SR;
- v řádku “Střednědobý výhled rozpočtu” v letech 2022–2024 jsou uvedeny prostředky ze SR, které korespondují se střednědobým výhledem rozpočtu navrženého RVVI pro roky 2022–2024;
- v řádku “Dle původního programu” jsou v letech 2025–2026 uvedeny prostředky, které byly plánovány v původním programu;
- v řádku “Udržitelnost projektů” v letech 2026–2028 jsou uvedeny prostředky ze SR, které mají zajistit udržitelné financování podpořených projektů, nejedná se tedy o ukazatel navýšení výdajů ze státního rozpočtu oproti schválenému programu;
- v řádku “Navýšení (NPO)” v letech 2022–2025 je uvedeno čerpání prostředků z NPO ve výši 375 mil. Kč ročně.

Tabulka 1: Struktura veřejných výdajů programu Národní centra kompetence

Rok	2018 – 2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Celkem
Čerpání (vč. závazkovaných)	2 070,0	283,7	0	0	0	0	0	0	2 353,7
Střednědobý výhled rozpočtu	0,0	99,7	886,0	1 072,0*	0	0	0	0	2 057,7
Dle původního programu	-	-	-	-	1 072,0	1 072,0	0	0	2 144,0
Udržitelnost projektů	0,0	0	0	0	0	375,0	1 447,0	1 302,3	3 124,3
Navýšení (NPO)	0,0	375,0	375,0	375,0	375,0	0	0	0	1 500,0
Veřejné výdaje programu NCK (zaokrouhleno na celé dolů)	2 070,0	758,0	1 261,0	1 447,0	1 447,0	1 447,0	1 447,0	1 302,0	11 179,0

* Oproti navrženému střednědobému výhledu rozpočtu RVVI je tato částka ponížena ve shodě s návrhem rozpočtu RVVI pro rok 2023 o 100 mil. Kč.

Příjemci podpory z programu jsou zejména výzkumné organizace a podniky. Průměrná intenzita podpory na program ze státního rozpočtu je 80 %.

Byly také provedeny změny indikátorové soustavy, kdy byly původní indikátory poměrově přepočítány s ohledem na změnu délky programu a s tím spojenou změnu rozpočtu.

Program je realizován v souladu s klíčovými strategickými dokumenty v oblasti VaVal aktuálně platnými v době vyhlášení jednotlivých veřejných soutěží a přispívá k jejich naplnění. Zejména se jedná o tyto dokumenty – Inovační strategie České republiky, Národní politika výzkumu, vývoje a inovací České republiky, Národní politika orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, Národní výzkumná a inovační strategie pro inteligentní specializaci České republiky, principy Iniciativy Průmysl 4.0, Strategie rámce hospodářské restrukturalizace Ústeckého, Moravskoslezského a Karlovarského kraje a další koncepční dokumenty schválené vládou

Program nemá negativní dopad na výdaje státního rozpočtu na výzkum, vývoj a inovace ani na jiné veřejné rozpočty, podnikatelské prostředí, sociální oblast, životní prostředí či na rovné postavení mužů a žen.